

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab Anno 1746. usque ad
Annum 1749

Luxemburgi, 1753

XXXVIII. Super abusu libelli Repudii Conver conversorum a Judaismo ad
Fidem Catho Catholicam. 16. Septemb.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74761](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74761)

Clausula
pro præmi-
ssorum firmi-
tate.

valeant respectivè, auctoritate, & tenore præ-
dictis concedimus, & indulgemus.

Decernentes easdem præsentis literas sem-
per firmas, validas, & efficaces existere, & fore,
suosque plenarios, & integros effectus for-
tiri, & obtinere; ac illis, ad quos spectat,
& pro tempore quodcumque spectabit, &
pro tempore quodcumque spectabit, in om-
nibus, & per omnia plenissimè suffragari, & ab
eis inviolabiliter observari; sicque in præmissis
per quoscumque Judices, Ordinarios, & Dele-
gatos, etiam Casuarum Palatii Apostolici Audi-
tores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales
etiam de Latere Legatos, & Sedis Apostolicæ
Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet qua-
vis aliter judicandi, & interpretandi facultate,
& auctoritate, judicari, & definiri debere, ac
irritum, & inane si secus super his a quoquam
quavis auctoritate scienter, vel ignoranter con-
tingerit attentari.

Derogatio
contrariis.

Non obstantibus Constitutionibus, & ordi-
nationibus Apostolicis, nec non dictionum Col-
legii, Civitatis, & Societatis, etiam juramen-
to, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate
alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privi-
legiis quoque, indultis, & literis Apostolicis
in contrarium præmissorum quomodolibet con-
cessis, confirmatis, & innovatis. Quibus om-
nibus, & singulis, illorum tenores præsentibus
pro plenè, & sufficienter expressis, ac de verbo
ad verbum insertis habentes, illis alias in suo
robore permanens, ad præmissorum effectum,
hac vice dumtaxat specialiter, & expressè de-
rogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Major-
em sub Annulo Piscatoris die XIV. Septem-
bris MDCCLXVII. Pontificatus Nostri Anno
Octavo.

D. Card. Passioneus.

Dat. Pontif.
anno VIII.
die 14. Sep-
tembris 1747.

XXXVIII. Super abusu libelli Repudii Converterum a
Judaismo ad Fidem Catholicam.

BENEDICTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei
memoriam.

Exordium.

POSTOLICI Ministerii munus Nobis licet
immerentibus commissum assiduè Nos ex-
citât, atque impellit, ut sollicito studio, ac vi-
gili cura, abusus, pravasque consuetudines, si-
quas in Ecclesia Dei, vel hominum infirmitate,
vel malitia, certò novimus irrepsisse, Pastoralis
Providentiæ sollicitudine compescamus, con-
gruisque adhibitis remediis, quo citius fieri
potest, aboleamus.

Judei ad Fi-
dem conver-
si, si habent
Uxorem in
Judaismo, il-
lam quando-
que repu-
diant.

Nuper quidem Nobis relatum est, certisque
probationibus manifestò comprobatum, quod
aliqui Hebræorum, qui ad Christianam Fidem
conversi uxorem habent renuentem Christianam
veritatem amplecti, minime dubitant, postea-
quam ejuratâ Judaicâ perfidiâ sacro lavacro ab-
luti sunt, & solemnî professione se ad Christi
Fidem adstrinxerunt, reverti sacrilego ausu ad
Judæorum Castra, seu Vicum, vulgò il Ghetto,
ibique Rabbînicò ritu, Judaicis superstitionibus,
damnandisque observationibus, libellum repudii
uxoribus concedere, vel etiam extra Judæorum
domicilium, coram Notario Testibusque Chri-
stianis, eundem libellum repudii uxoribus da-
re, ut liberam eis nubendi alteri Viro potesta-
tem faciant. Moyses quidem in Deuteronomio
cap. 24. ita scriptum reliquit: *Si acceperit ho-
mo uxorem, & habuerit eam, & non invenerit
gratiam ante oculos ejus propter aliquam sedita-*

Repudium
in Veteri Te-
stamento
permissum.

tem, scribet libellam repudii, & dabit in manu
illius, & dimittet eam de domo sua. Utrum ve-
rò hæc dumtaxat indulgentia quædam fuerit ad
majus malum evitandum, adeo qui daret,
acciperetque repudium, liber quidem a pœna
esset, non autem a culpa; an autem dispensa-
tio potius esset a Deo concessa ob cordis He-
bræorum duritiam, adeo qui libellum repudii
mitteret, & quæ missum reciperet, & a culpa,
& a pœna exemptus foret, eisque minime
veritum esset ad aliud matrimonium validè, ac
licitè contrahendum procedere, dissident inter
se veteres, recentioresque Theologi, cum alii
primam, alii alteram opinionem sequantur. Ve-
rùm quidquid hac de re sit, illud certum est,
quod Redemptor Noster Jesus Christus Dei Fi-
lius interrogatus quid censeret de libello rep-
udii, quem Moyses permiserat, respondit, ut
legitur in Evangelio apud Matth. cap. 19., &
apud Marc. cap. 10.: *Quoniam Moyses ad du-
ritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores
vestras; ab initio autem non fuit sic: dico autem
vobis, quia quicumque dimiserit uxorem suam,
nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, mœcha-
tur; & qui ipsam duxerit, mœchatur: Sermo-
nemque suum ita conclusit: Quod ergo Deus
conjunxit, homo non separet. Ex his autem ver-
bis per legitimam consequentiam inferunt Theo-
logi, in præsentiarum non amplius licere He-
bræis proprias uxores repudiare, neque per
libellum repudii, matrimonii vinculum amplius
dissolvi, eo quod Jesus Christus illud ad suum
primævum statum redegit, nempe ad indissol-
ubilitatem, non lege novâ conditâ, sed dum-
taxat sublata veteri indulgentiâ, seu dispensa-
tione super prædictâ indissolubilitate concessâ.
Quæ cum ita se habeant, etiam si repudium tol-
leretur inter Hebræos conjuges, qui ambo in
eadem Judaica perfidia permanent, certè ferri,
ac tolerari nullo modo debet, ut Hebræus ad
Fidem conversus, & sacro Baptismate ablutus,
libellum repudii uxori, quæ in Hebraica per-
vicacia remanet, judaico more, ac ritu concedat.*

Quamobrem ut in posterum omnia debito
ordine, & laudabili modo, ac ratione fiant;
volumus, ac decernimus, ut Hebræus ad Fi-
dem conversus, si uxorem Hebræam habet, eam
more solito interpellet, an etiam ipsa conver-
ti, & cohabitare velit sine contumelia Crea-
toris: Renente autem muliere, liberum ei erit
aliud matrimonium contrahere, juxta verba
Beati Apostoli Pauli in Epist. 1. ad Corinth. cap.
7.: *Quod si infidelis discedit, discedat, non enim
servituti subiectus est Frater, aut Soror in hujus-
modi, in pace autem vocavit nos Deus. Ut be-
nè jam ante animadverit clar. me. Prædecessor
Noster Innocentius III. in sua Decretali, quæ
incipit: Quæno, de divortis.*

Quæritur a Theologis, & Canonici juris Con-
sultis, quando solvatur matrimonium contrac-
tum ab Hebræo cum Hebræa, quæ se conver-
tere recusat, & quando conversus novum ma-
trimonium cum muliere Christiana, & quando
Hebræus cum Hebræa contrahere possit. Quod
ad conversum attinet, quidam volunt, præce-
dens matrimonium dissolvi quoad vinculum, sta-
tim ac infidelis renuit Fidem Christianam am-
plecti, aut intra terminum, seu temporis spa-
tium præfixum in interpellatione, quæ illi fa-
cta est, nullum responsum præbet. Alii verò pu-
tant matrimonium solvi, quando conversus aliud
matrimonium celebrat cum Christiana: Quæ
opinio in præsentî communior est inter Theo-
logos, & Canonici juris peritos, & in praxi
eam sequitur Congregatio Sanctæ Romanæ Ec-
clesiæ Cardinalium Decretorum Concilii Tridentini
Interpretum. De solutione autem vinculi
matrimonialis, pro eo quod pertinet ad uxo-
rem, quæ in Hebraica superstitione perseverat,

aliqui

Sed in No-
va Lege Co-
tra abso-
lutionem
venitum.

Hinc Pontifex decernit
quod Hebræus con-
versus inter-
pellat Uxo-
rem He-
bræam.
Eaque re-
nente, pos-
sit contrahere cum Christiana.

De Theolo-
gorum qua-
tione, quæ-
do dissolvitur Matrimo-
nium testifi-
cium ob con-
versionem ve-
nitus ex con-
jugibus.

aliqui censent, quod ea in poenam suae perfidiae semper illigata remaneat, neque aliud matrimonium contrahere valeat, donec & quousque Maritus Christianus factus vivit: Alii verò putant, nullo modo eam matrimonium celebrare posse, si Maritus conversus non adhuc ad alias nuptias transiverit: ubi verò conversus matrimonium iniverit, permitti debere mulieri, ut idem facere possit, quia solutio matrimonii privilegium est concessum favore Christianae Fidei, quam ad Christum conversus amplectitur; & ideo rectè affirmari posse, datum esse directè, & per se fideli, indirectè verò, & per accidens infideli. Sed quidquid sit de hujusmodi controversiis, quae inter Theologos, & juris Canonici professores disceptantur; de quibus nihil Nos definire intendimus, singulas illorum sententias eo loco, quo sunt, relinquentes; cum Nostra mens, & voluntas nequaquam sit aliquid nunc definire de matrimonio, quod a muliere Hebraea contrahitur, posteaquam nolle se Christianae Fidei nomen dare declaravit: Sed id solum Motu proprio, ex certa scientia, & plenitudine potestatis tenore praesentium volumus, intendimus, ac jubemus, ut cum aliquis Hebraeorum Christianam veritatem amplexus fuerit, non praetermittatur interpellatio mulieri more recepto faciendae, an velit, nec ne, se ad Christum convertere, dummodo tamen ex aliqua gravi causa, vel a Nobis, vel a Romanis Pontificibus Successoribus nostris, non censetur hujusmodi interpellatio omittenda, ut videre licet in nostra Constitutione: *In Suprema*, data die 16. Januarii anno MDCCXLV., quae est CXVII. in Tom. I. Nostri Bullarii; immo expressè vetamus, prohibemus, ac interdicens, ne Conversi quovis tempore, & quovis modo, sive in Judaeorum domicilio, nempe *Ghetto*, Rabbini ritum, sive extra, coram Notario & Testibus Christianis, libellum repudii uxoris, quae interpellata recusant se convertere, aut, omnia vigore dispensationis ejusmodi interpellatione, quia ex probabili conjectura creditum est, minime se ad Christi Fidem conversuras, dare, scribere, aut mittere audeant, & possint.

Poenae contra delinquentes.

Et quoniam ut plurimum contingit, ut leges debitam executionem non consequantur, nisi Sanctio poenalis contra eas transgredientes accedat; hac Nostra in perpetuum valitura Constitutione, motu, scientia, ac potestate pari mandamus, ac praecipimus, ut omnia Tribunaalia, ac Judices competentes, habitâ notitia, aliquem ex Hebraeis conversis, post susceptum Baptismum, libellum repudii intra ipsum Judaeorum domicilium, Rabbiniis superstitionibus adhibitis, uxori non conversae dedisse, statim in eum sine ulla cunctatione, tanquam in Judaizantem, solitis poenis animadvertant; & insuper contra ipsam Judaeorum Universitatem in casu praedicto procedant manu regia multam ab ea exigentes centum scutorum aureorum, cujus tertia pars in praemium accusatori tribuatur, quod verò superest, concessum, & additum ipso jure per hanc Nostram Constitutionem intelligatur Piae Domui Catechumenorum in illis Civitatibus, in quibus ea reperitur, ubi autem hujusmodi Catechumenorum Domus non extat, remaneat libera dispositio Episcoporum, & Ordinariorum, ut eam pecuniam pauperibus Christianis pro eorum arbitrio, & conscientia distribuunt. Sin autem ad Tribunalium, seu Judicum competentium cognitionem pervenerit, quod Conversus libellum repudii extra Judaeorum domicilium, seu *Ghetto*, dederit coram Notario, & Testibus Christianis, pari modo eum tanquam Judaizantem debita poena afficiant, minori tamen, qua plesti debet, qui intra ipsum *Ghetto* Rabbiniis superstitionibus libellum repudii scripserit. Item procedatur

contra Notarium Christianum, & dictam Hebraeorum Universitatem, sine cujus scientia, & procuracione hujusmodi damnabilia negotia non transigantur, & pro rata parte multentur centum scutis aureis, exigendis, distribuendis, applicandisque, ut supra dictum est; tum etiam Testes Christiani poena arbitraria, etiam corporis afflictiva, pro prudenti Judicum arbitrio puniantur. Praeterea, etsi libellus repudii, juxta hebraicum morem, ac ritum, solum a Marito uxori mittatur, non autem permissum sit uxori, ut illum Marito praebeat, nihilominus, quia nobis compertum est, esse aliquos, qui existimant etiam a Muliere Marito dari posse, ut omni in futurum dubitationi, ac quaestioni, quae exoriri posset, occurramus, hac Nostra praesenti volumus, ac declaramus, ut omnia, & singula, quae a Nobis superius de marito ad Fidem converso, remanente ejus uxore in Judaica superstitione, disposita ac statuta sunt, etiam in casu uxoris ad Christum conversae, remanente marito in infidelitate, locum omnino habeant, atque obtineant, & ab omnibus prorsus serventur, & custodiantur.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis, dictis Hebraeis, eorumve Universitatibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, etiam saepius approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si alias pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio habenda, seu quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, nec non formas, & decreta in illis apposta, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis quoad reliqua in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum, specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem praesentes Literas ad valvas Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, in Acie Campi Florae, atque in Platea, quae Judaeorum nuncupatur, per Cursores Nostros publicari, earum exemplis inibi affixis, ac dimissis, ac post hujusmodi publicationem, & elapsum terminum superius praescriptum, cunctos, & singulos, quos concernunt, perinde arcere, atque afficere, ac si eorum cuilibet personaliter intimata fuissent, illarumque exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo Personae in Dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eandem prorsus fidem in judicio, & extra illud haberi, quae ipsis praesentibus haberetur, si essent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae voluntatis, inhibitionis, praecipii, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicae Millesimo septingentesimo quadragesimo septimo, decimo sexto Kalendas Octobris, Pontificatus Nostri Anno Octavo.

D. Card. Passioneus,

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

N. Antoellus Pro-Abbreviator.

J. B. Eugenius.

Loco * Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicat. die 30. Septembris 1747.

Declarat, quod dictum est de Marito erga Uxorem, intelligendum esse etiam de Uxore erga Maritum.

Derogatio contrariis.

Publicationem praesentium decretum.

Sanctio poenalis.

Dat. Pont. Anno 8. die 16. Septembris 1747.

Circa quam nil Pontifex statuere intendit.

Sed solum statuit, ut supra.